

10172.
Lapua,

35. Pyöreäteräisen pohjalaisen kirveen teräkatkelma tiiviinlaista vihertävää kivilajia. 71,5; 34,0; 25,0 mm.

Löyt. Einar Lilja Lapuan pitäjän Tiistenjoen kylän Liljan talon (Topparin numeroa) maalta, Lapuanjoen pohjoispuolelta, vinosti vastapäätä Myllymäen Riihimännikön kivikautista asuinpaikkaa, pellostä, talosta n. 100 m etelään. Pelto hiekkamaata. Ostettu Aukusti Liljalta 10 mk:lla.

10173.
Ähtävä.

Aarne Äyräpään virkamatkallaan syysk. 4-12 p. v. 1935 Ähtävän pitäjän Neder-Lappforsin kylästä Kvarnnabban kivikautiselta asuinpaikalta osaksi kyläkunnan yhteismaalta, osaksi Björkforsin voimalaitoksen maalta esiinkaivamat ja talteenottamat esineet ym. löydöksiä ympäristöltä. Yksi kiviesine ostettu 10 mk:lla. Diar. 8.10.1935. Ks. kertomusta karttoineen top. arkistossa.

Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausal.I.

K a i v a u s a l u e I.
=====

(46,46-46,29m yli mer.).

1. Kvartsi-iskoksia, 3 kpl.
2. Saviastianpaloja, 5 kpl., nuorakeramiikkaa, koristamattomia.

10173.
Ähtävä,
Kvarnabba,
Kaivausal. I.

3. Palaneita luumuruja, mm. linnun ja kalan, osaksi hyvin pieniä, yht. 22 kpl.
N:rot 1-3 ruudusta III:3, 15-20 cm syvästä, kuten n:rot 1-39 kaikki, kaivausalueelta I, samalta paikalta kuin viime v. talteen otetut löydökset 9950:1-3. Paikka onkin kyläkunnan (Neder-Lappforsin) yhteismaalla eikä, kuten minulle viime v. oli ilmoitettu, Forsbergin perillisten maalla.
4. Kvartsi-iskoksia, 3 kpl.
5. Saviastianpaloja, 10 kpl., nuorakeramiikkaa; korrusteettomia; joukossa yksi saumapala.
N:rot 4-5 ruudusta III:4 (ja III:5) 10-30 cm, enin osa 15-30 cm syvästä.
6. Kvartsikaavin, pieni; 17,0; 18,0; 11,0 mm.
7. Kolme kvartsi-iskosta.
8. Saviastianpaloja, 6 kpl., nuorakeramiikkaa, yhdessä palassa viivakoristeita.
N:rot 6-8 ruudusta IV:3, 5-20 cm syvästä, enin osa 15-20 cm:n syvyydestä, kaavin läheltä pintaa.
9. Kvartsikärki; 32,0; 19,5; 9,0 mm.
10. Kvartsi-iskoksia, 15 kpl.
11. Saviastianpaloja, 26 kpl., nuorakeramiikkaa, jou-

10173.
Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausal.I.

kossa viivakoristeisia, joista on liimattu koon reunapala, jossa on koristeina reunan alla pisterivi sekä sen alla osaksi vaakasuoria, osaksi vinoja viivoja eli piirtoja.

12. Palanut luumuru.

N:rot 9-12 ruuduista IV:4-5, 5-25 cm, enimmäkseen 15-25 cm syvästä, luumuru läheltä pintaa.

13. Kaksi kivilaji-iskosta.

14. Kvartsi-iskoksia, 5 kpl.

15. Saviastianpaloja, 8 kpl., nuorakeramiikkaa, koristeettomia.

16. Saviastianmuruja, 2 kpl., karkeata kivisirusekaista savea.

17. Palaneita luumuruja, 36 kpl., osaksi hyvin pieniä, mm. joku kalannikama.

N:rot 13-17 ruuduista V:2-3, 5-20 cm syvästä, enimmäkseen ruudusta V:3 ja 15-20 cm syvästä. Karkeat saviastianpalat vajaasta ruudusta V:2 (ilman syvyysmittoja).

18. Kvartsikaavin, huono, lähes neliömäinen. 30,0; 25,0; 10,5 mm.

19. Pieni iskukivi, kvartsia; 23,5; 27,5; 19,0 mm (mahd. myös paksu kaavin).

10173.
Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausal. I.
20. Kvartsi-iskoksia, 11 kpl.
21. Saviastianpaloja, n. 300 kpl., nuorakeramiikkaa, joukossa useampia reunapaloja astiasta, jossa on kaulalla vaakasuoria viivoja ja niiden yllä, reunan alla, pilkkurivi koristeina, sekä useita liitepaloja.
22. Palaneita luumuruja 4 kpl.
N:rot 18-22 ruuduista V:4-5, 5-25 cm, enimmäkseen 15-25 cm syvästä, kaavin läheltä pintaa, luumurut kaikki syvältä, samoin kvartsiesine n:ro 19.
23. Kvartsi-iskoksia, 6 kpl.
24. Saviastianmuruja, 17 kpl., joukossa reunapala, jossa näkyvissä kuluneita nuorapainanteita.
25. Kaksi saviastianpalaa, toinen karkeaa kivisirusekaista savea, toisessa näkyy asbestisäikeitä.
26. Palaneita luumuruja, n. 100 kpl., pieniä, joukossa paljon kalannikamia.
N:rot 23-26 ruuduista VI:1-2, kulttuu rikerroksesta, etupäässä sen pohjaosasta, josta myös poikkeukselliset saviastianpalat n:ro 25.
27. Kvartsi-iskoksia, 13 kpl.
28. Saviastianpaloja ja -muruja, 24 kpl., nuorakeramiikkaa, koristeettomia.

10173. 29. Pari luumuraa ja hieman hiiltä.
 Ähtävä, N:rot 27-29 ruudusta VI:3, 15-20cm:n
 Kvarnabba, syvyydestä.
 Kaivausal.I.
30. Kvartsi-iskoksia, 19 kpl.,joukossa pari taltta-
 maista.
31. Saviastianpaloja, nuorakeramiikkaa, n. 90 kpl.,
 joukossa useampia kaula- ja reunapaloja, joiden
 koristeina on vaakasuoria viivoja ja näiden se-
 kä yllä että alla pilkkurivi (vrt. n:ro 21).
32. Kolme saviastianmuruja, kivisirusekaista savea
 (mahd. sentään nuorakeramiikkaa).
33. Palaneita luumuruja, 3 kpl.
 N:rot 30-33 ruuduista VI:4-5, 15-30
 cm syvästä, enin osa ruudusta VI:4.
34. Kvartsi-iskoksia, 12 kpl., osaksi kuten kapeita
 kärkiä; isoin kaavinmainen.
35. Saviastianmuru, jossa näkyy nuorapainanteita.
 N:rot 34-35 ruudusta VII:3,5-25 cm
 syvästä.
36. Kvartsikaavin, epämuotoinen. 34,0; 21,0; 10,5
 mm.
37. Kvartsi-iskoksia, 19 kpl.
38. Saviastianpaloja, 20 kpl., nuorakeramiikkaa,
 joukossa pieniä viivakoristeisia muruja 3 kpl.

10173.
Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausal.I.

39. Palaneita luumuruja, mm. pari kalannikamaa, kaikkiaan vain 3 kpl.
N:rot 36-39 ruuduista VII:4-5, 5-25 cm syvästä, etupäässä 15-25 cm:n syvyydestä; n:ro 36 ruudusta VII:4 kulttuurikerroksen pohja-osasta.

K a i v a u s a l u e II.

=====
(43.60-44.48m yli meren p.).

Kaivausalue II 40. Kvartsiveitsi, terä sisäkaareva, mitat: 51,0;

26,0; 9,0 mm.

41. Kvartsi-iskoksia, 15 kpl.

N:rot 40-41 ruudusta A:4, 0-20 cm syvästä, kaivausalueelta II, n. 100 m pohjoisluoteeseen kaivausalueesta I, Björkforsin voimalaitoksen (Björkfors kraftverk) alueelta. Samalta kaivausalueelta ovat myös seur. n:rot 18:een asti.

42. Pieni kvartsinen iskukivi; 33,0; 17,0; 15,0 mm. Alkuaan ehkä iskentäsydämen kappale.

43. Kvartsi-iskoksia, 6 kpl.

44. Saviastian reunapala, karkeata kivisirusekaisu, huonosti poltettua savea, vahvasti ulospäin kaartuva.

45. Palaneita luumuruja, hyvin pieniä, n. 20 kpl.

10173.

Ähtävä,
Kvarnabba,
Kaivausalue

II.

- N:rot 42-45 ruudusta B:4 (ja B:5),
5-35 cm syvästä, saviastian reunapa-
la liesikiveyksen kohdalta, sen alta.
46. Rautanaulan kanta, vääntynyt, pahoin ruostunut.
Ruudusta B:4, läheltä liedensijaa, n.
20 cm syvästä.
47. Kvartsi-iskoksia, 7 kpl.
48. Pari saviastianmurua, huokoista savea, jossa
näky jälkiä näkinkenkäsekoituksesta; aivan pie-
niä.
49. Pari palanutta luumurua.
N:rot 47-49 ruuduista C:3 ja D:2 -
D:3, 5-35 cm syvästä, saviastianmurut
ruudusta D:3.
50. Kaksi kvartsikärkeä eli kärkevää, lähinnä kär-
keä hieman muodosteltua pientä kvartsi-iskosta.
51. Kaksi kvartsikaavinta(?), toinen vain sellaisen
pala, epäselviä.
52. Kaksi kvartsi-iskosta, ehkä hieman muodosteltu-
ja.
53. Kvartsi-iskoksia, 30 kpl., osaksi pieniä säröjä.
54. Palaneita luumuruja, 25 kpl., pieniä.
N:rot 50-54 ruuduista C:4, ja D:4-5,
enimmät kahdesta jälkimäisestä, 5-30
cm syvästä.

10173.
Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausalue II.

55. Pieni kvartsilastu, harjava.
56. Hiilipala,
N. 55-56 ruudusta D:5, 40-65 cm sy-
vään ulottuvasta kulttuurimaakuopas-
ta.
57. Kvartsi-iskos, ehkä pieni, huono kaavin.
58. Kvartsi-iskoksia 6 kpl.
59. Saviastianmuruja, 6 kpl., huokoista, huonosti
poltettua savea. Luumuru.
N:rot 57-59 ruudusta D:6, 5-40 cm sy-
västä.
60. Pieni hioin, kiilleliusketta, varsinkin toisel-
ta puolen epätasaisesti kuopalle kulunut. 68,5;
49,0; 14,0 mm. (F:3).
61. Karkea, isohko kvartsikaavin, mitat: 49,0; 34,5;
24,5 mm (ruudusta E:3).
62. Kvartsikärki, joka käytössä kulunut. 31,0; 21,5;
6,0 mm. (F:3).
63. Kolme kvartsi-iskosta, iskukivistä irti isket-
tyjä, siis iskukiven paloja.
64. Kvartsi-iskoksia, 46 kpl.
65. Saviastianmuruja, 9 kpl., huokoisia, hyvin pie-
niä (1 paremmin poltettu muru muistuttaa nuora-
keramiikkaa).

10173

Ähtävä.

Kvarnnabba,

Kaivausal.II.

66. Kolme hieman palanutta savipalaa.
67. Palaneita luumuruja, 57 kpl.,joukossa joku isohkokin ja pari kalannikaman palaa.
N:rot 60-67 ruuduista E-f:2-3 5-40cm syvästä, enimmäkseen saviastianmurut ruudusta E:2, kulttuurikerroksen pohjaosasta.
68. Kvartsi-iskoksia, 27 kpl., osaksi pieniä säröjä.
69. Kuusi saviastianmuruja, karkeita.
70. Kolme savipalaa, vain 1 näyttää palaneelta.
71. Palaneita luumuruja, 45 kpl.
N:rot 68-71 ruuduista E-F:4-5, 5-40 cm syvästä, ruudusta F:4 pari kvartsi-iskosta ja luumuruja kiveyksen katkelman alta.
72. Kvartsi-iskoksia, 19 kpl.
73. Saviastianmuruja, 3 kpl., yksi ehkä astian reunasta. Huonosti poltettua savea.
74. Luumuruja, 8 kpl., pieniä.
N:rot 72-74 ruuduista E-F:6, 5-40 cm syvästä.
75. Iso kvartsikaavin, karkeatekoinen; 46,0; 42,5; 22,5 mm (G:3).
76. Isketystä kvartsimuhkurasta irti isketty levy.

10173.

Ähtävä,

Kvarnnabba,

Kaivausl.II.

- kaavinmainen. 57,5; 42,5; 21,0 mm.
77. Kvartsi-iskoksia, 53 kpl.
78. Saviastianmuru, jossa asbestisekoitusta.
79. Kaksi saviastianpalaa, huonosti poltettua, haurasta savea.
80. Palaneita savipaloja, 5 kpl. (vrt. edellä n:rot 66 ja 70).
81. Palaneita luumuruja, 28 kpl.
N:rot 75-81 ruuduista G-H:2-3, 5-40 cm syvästä; asbestinsekainen pala aivan läheltä pintaa ruudusta G:2; 79:n saviastianpaloista isompi ruudusta G:3, pienempi kulttuurikerroksen pohjaosasta ruudusta H:2.
82. Kymmenisen saviastianpalaa ja lisäksi pientä murua, haurasta, huonosti poltettua savea, astian sisäpintaa.
Ruudusta G:3, tummasta kulttuurimääläiskästä, läheltä sen pohjaa, joka oli 48 cm syvässä. Palaset olivat yhdessä koossa maassa.
83. Kvartsikaavin, huonotekoinen, kolmiomainen. Mitat: 24,0; 22,0; 11,5 mm. (G:5).
84. Kaksi kvartsi-iskosta, joissa retusoitua reunaa, ehkä kaapimien kappaleita.

10173. 85. Kvartsikärki eli -naskali. 31,5; 12,0; 11,5 mm.

Ähtävä, (H:4).

Kvarnnabba,

Kaivausal.II. 86. Kvartsi-iskoksia, 28 kpl.,joukossa yksi mahd.
lattea kvartsikaavin.

87. Saviastianmuruja, huonosti poltettua savea, jou-
kossa ehkä yksi reunasta.

88. Palanut savipala.

89. Palaneita luumuruja, 35 kpl.

90. Hiiltä.

N:rot 83-90 ruuduista G-H:4-5, 5-40
cm syvästä; saviastianmurut ruuduis-
ta H:4 ja H:5; hiilet viimeainittu-
jen ruutujen rajalta 20-35 cm syvä-
stä.

91. Kaksi kvartsi-iskosta.

Pienestä liesikiveyksestä ruudusta
G:4.

92. Kvartsi-iskos, iskukivestä lohkaistu.

93. Kvartsi-iskoksia, 4 kpl.

94. Palanut luumuru.

95. Punamultanokare (G:6).

N:rot 92-95 ruuduista G-H:6, 5-40 cm
syvästä.

10173. Ähtävä,
Kvarnabba,
Kaivausal.II.
96. Hiotun kiilleliuske-esineen, ehkä vain kovasi-
men pintalohelma. 47,0; 18,0; 4,5 mm (K:3,5-25
cm syvästä).
97. Iskos kovaa kivilajia, tai oikeastaan ns. isken
täsydän (muistuttaa ns. handtagskärvor). 40,5;
24,5; 20,0 mm. (I:2).
98. Kvartsi-iskoksia ja -säröjä, 38 kpl.
99. Kolme saviastianmuruu (I:2).
100. Kolme palanutta savipalaa.
101. Palaneita luumuruja, n. 100 kpl.
102. Hiilinäyte.
N:rot 96-102 ruuduista I:2-3 ja K:(2-)
3, 5-40 cm syvästä, eniten ruudusta
I:2.
103. Kivilaji-iskos, tiivistä gneisiä.
104. Kvartsinen kourukaavin, kuten kourutaltan terä.
20,0; 26,0; 15,5 mm.
105. Kvartsi-iskoksia ja -säröjä, 36 kpl.
106. Saviastianpala, huonosti poltettu, hauras, il-
meisesti läheltä astian pohjaa.
107. Palaneita luumuruja, 44 kpl.
N:rot 103-107 ruuduista I-K:4-5, 5-30
cm syvästä.

10173. 108. Kvartsi-iskoksia, 20 kpl.
 Ähtävä,
 Kvarnnabba, 109. Palaneita luumuruja, 50 kpl.
 Kaivausal.II. N:rot 108-109 ruuduista I-K:6 (kolmea kvartsi-iskosta lukuunottamatta K:6:sta), 5-45 cm syv.; vrt. alempana 118-125.
110. Hioinkiven palanen, karkeahkoa vihertävää kiveä, vain toiselta puolen edestakaisin hangattu. 186,5; 167,0; 96,5 mm.
 Ruudusta L:3, heti pintaturpeen alta, 5-10 cm syvästä.
111. Kvartsi-iskoksia, 11 kpl., yksi hyvin iso.
112. Palaneita luumuruja, 40 kpl.
 N:rot 110-112 ruudusta L:3, 5-30 cm syvästä. (ruutu M:3 löytötyhjä).
113. Kvartsinen iskukivi, pieni (M:4).
114. Kvartsi-iskoksia, 17 kpl.
115. Saviastianmuruja, 3 kpl.
116. Palanut savipala.
117. Palaneita luumuruja, 28 kpl.
 N:rot 113-117 ruuduista L-M:4-5, 5-40 cm syvästä.
118. Kivi-iskos, kovaa, mustaa kiveä.

Joukossa 1 hienosti hammaslaintainen mahd. luuesineen pala.

10173. Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausal.II.
119. Pieni kvartsikaavin ja kvartsikärki.
120. Kvartsi-iskoksia, 33 kpl.
121. Saviastianpaloja, 14 kpl. ja pientä murenaa lisäksi, hyvin huonosti poltettuja; joukossa 1 reunapala.
122. Savipaloja, 7 kpl., niistä 5 palanutta ja loput polttamattomia.
123. Punamultanokare.
124. Palaneita luumuruja, yli 100 kpl.
125. Hiilinäyte.
N:rot 118-125 ruuduista L-K:5-6, kivi-
vien alta n. 50-95 cm syvästä, savias-
tianmurut n. 50 cm syvästä heti kivi-
en alta, enimmäkseen ruudusta K:6(vrt.
edellä n:rot 108-109).
126. Kvartsi-iskoksia, 7 kpl., yksi hyvin iso.
127. Palanut luumuru.
N:rot 126-127 ruudusta M:6, 5-45 cm
syvästä.
128. Kvartsi-iskos, ehkä hieman retusoitu.
129. Kvartsi-iskoksia, 4 kpl.
130. Palaneita luumuruja, kymmenisen kpl.
N:rot 128-130 ruuduista N-O:4-5, n.5-
30 cm syvästä.

10173. Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausal.II.
131. Karkeatekoinen kvartsikaavin, iso, korkea. 36,
35, 28 mm.
132. Kvartsi-iskoksia, 8 kpl.
133. Palaneita luumuruja, 2 kpl.
(N:rot 131-133) N-0:6,5-30 cm syv.
134. Hietakivisen hioimen kappaleita.
135. Kvartsikaavin, isohko, harjava, karkeatekoinen.
43,0; 36,5; 26,0 mm.
136. Kvartsi-iskoksia, 16 kpl.,niiden joukossa yksi
ehkä kourukaavin, jonka toinen teräkulma on ol-
lut kärkevä.
137. Saviastianmuru, asbestikeramiikkaa, ja palanei-
ta luumuruja, 90 kpl.
N:rot 134-137 ruuduista P-Q:5, 5-30
cm syvästä.
138. Kvartsilastu, ohut, veitsenä käytetty.
139. Kvartsi-iskoksia, 11 kpl.
140. Palaneita luumuruja, 21 kpl.
N:rot 138- 140 ruudusta Q:6 (ruutu
P:6 löydötön).
141. Kvartsikaavin, käytöstä vahvasti kulunut. 31,5;
24,5; 11,0 mm.
142. Kvartsikärki (?), jossa itse kärjen pää taittu-

10173. nut. 47,0; 28,5; 17,0 mm.
- Ähtävä,
Kvarnnabba,
Kaivausalue II.
143. Kvartsikaavin, verraten hyvä, pitkä, loivasti kaareva terä. 43,5; 33,0; 13,0 mm.
144. Kvartsikaavin tai -taltta, epäselvä. 25,0; 32,5; 16,0 mm (S:5).
145. Kvartsi-iskoksia, 51 kpl.
146. Saviastianmuruja 4 kpl.
147. Palaneita luumuruja, 45 kpl.
N:rot 141-147 ruuduista R:5 ja S:4-5, 5-30, ruudusta S:5 aina 40 cm syvään.
148. Hietakivi-iskos, ehkä hieman hiottu.
149. Kvartsikärki, lähes kolmiomainen.
150. Kvartsiesine(?veitsi?), yksi kaareva, retu^vsoidulta näyttävä sivu.
151. Kvartsi-iskoksia, 32 kpl., joukossa yksi hyvin iso lohcare.
152. Saviastianmuruja, 4 kpl., huonosti poltettua, haurasta savea.
153. Palaneita luumuruja, 59 kpl., mm. useampia ka-
lanluita.
N:rot 148-153 ruuduista R-S:6, 5-40 cm syvästä.

10173. 154. Kaksi kivilaji-iskosta, toinen hiekkakiveä.
Ähtävä,
Kvarnnabba, 155. Iso kvartsikaavin, karkeatekoinen, paksu. 49,0;
Kaivausal.II 46,5; 32,5 mm.
156. Kvartsikaavin, epämuotoinen, lyhytteräinen.
44,0; 32,0; 18,0 mm.
157. Kvartsikaavin, vain yksi nurkka lyhyelti retu-
soitu. 51,5; 38,5; 15 mm.
158. Kvartsi-iskoksia, 43 kpl.
159. Saviastianpaloja, 6 kpl. ynnä pientä murenaa,
hyvin huonosti poltettua alkuaan näkinkenkä-
rouheella sekotettua savea.
160. Pari luuesineen katkelmaa, toinen ehkä sitomis-
ta varten ohueksi vuoltu kolmiomaisen luunuolen
(?) kantakatkelma, molemmat palaneita.
161. Palaneita luumuruja, 29 kpl.
N:rot 154-161 ruuduista T-U:4-5, 5-
40 cm syvästä, saviastianpalat ruu-
duista T-U:5.
162. Kourukaavin, kvartsia, pieni, kanta kulmikas,
kuten useissa Kvarnnabba II:n kaapimissa. 24,0;
27,0; 10,5 mm.
163. Kvartsi-iskoksia, 8 kpl.
N:rot 162-163 ruuduista T-U:6, 5-30
cm syvästä.

10173.
Ähtävä.
Kvarnnabba,
Kaivausal.II.

164. Kvartsikaavin, "kannassa" hakkuun jälkiä. Ehkä iskukiven kappaleesta tehty. 49,0; 41,5; 15,0 mm. (V:4).
165. Kvartsikaavin, kapea, ehkä kaapimen puolikas. 36,0; 20,0; 10,0 mm. (X:5).
166. Iskukivestä lohkaistutiskos, kaavinmainen. 40,32,5; 12 mm. (X:5).
167. Iskukiven kappale, huomattavasti edellistä isompi, siinä on yksi suora reuna, jota on käytetty (kaavin-)teränä. 56,5; 53,5; 26,5 mm(V:4).
168. Kvartsi-iskoksia, 30 kpl.
169. Kaksi pientä saviastianmuruja.
170. Palaneita luumuruja, 30 kpl.
N:rot 164-170 ruuduista V-X:4-5, 5-30 cm syvästä, saviastianpalat kulttuurikerroksen pohja-osasta, 25-30cm syvästä ruudusta V:5.
171. Kvartsi-iskoksia 8 kpl.
172. Palaneita luumuruja, 8 kpl.
N:rot 171-2 ruudusta X:6, 0-30 cm syvästä (ruutu V:6 löydötön).
173. Kvartsikaavin, harjává, terä rikki. 36,0; 23,0; 13,5 mm.
174. Kvartsi-iskoksia, 7 kpl.

10173. 175. Savipaakkuja, polttamattomia, näytteeksi.
Ähtävä,
Kvarnnabba, 176. Palanut luumuru (ja hiilisiru).
Kaivausal.II. N:rot 173-6 ruudusta Y-Z:5, yhtä is-
kosta lukuunottamatta ruudusta Y:5,
5-40 cm syvästä.
177. Tasataltan teräkappale, olivinidiabasia, näyt-
tää olevan hyvin hiotusta nelisivuisesta tal-
tasta. Murtopinnan särmiä särkymisen jälkeen
hiottu. 41,0; 14,0(12,5); 9,0 mm.
Löytänyt kauppiaan poika Kalle Björk
kaivauksien aikana paljastuneesta hie-
kasta, ruudusta Ö:5. Ostettu löytäjäl-
tä 10 mk:lla. Löytökohdalta ei las-
toilla tarkastaen tavattu muuta; se
on jo joen vahvasti vahingoittamalla
alueella.
178. Kaavinmainen kvartsilastu. 53,0; 42,5; 15,0 mm.
179. Kvartsi-iskoksia, 10 kpl., joukossa yksi mahd.
kaavin.
180. Saviastianmuruja, 4 kpl., sekoitusaineksena käy-
tetty saviastiarouhetta tahi ehkä paikalla luon-
nostaan olevia savipaakkuja; karheaa, haurasta
savea.
181. Palaneita luumuruja 6 kpl.
N:rot 178-181 eri paikoilta sen har-
janteen lounaisreunoilta, jonka pääl-
lä kaivausalue II on, etupäässä lin-
jojen I-K-L kohdilta.

10173.

Ähtävä,

Kvarnnabba,

Kaivausal.III.

Kaivausalue III.

(46.60-46.66 yli mer.p.).

182. Kvartsi-iskos.

183. Saviastianpaloja, 19 kpl., nuorakeramista, joskin hieman tai osaksi runsaanlaisesti kivisirusekaista savea; koristeitta.

N:rot 182-183 hiekkakuopan reunasta n. ruutujen β ja γ :3 kohdilta, kaivausaluelta III, 142 m kaakkoon kaivausalueesta I, sahan eteläpuolella olevalta hiekkakuoppa-alueelta, kuten myös seur. n:rot 192:een asti.

184. Kvartsi-iskos.Ruudusta α :2.185. Saviastianpaloja, 3 kpl., nuorakeramiikkaa.

Ruuduista β :2 (ja β :3), 30 cm:n syvyyteen.

186. Kvartsi-iskoksia, 5 kpl.Ruudusta γ :2, 30 cm:n syvyyteen.187. Kvartsi-iskoksia, 2 kpl.

188. Saviastianmuruja, 19 kpl., normaalia karkeampaa ja hauraampaa nuorakeramiikkaa.

N:rot 187-188 ruudusta γ :3, enimmäkseen 30-40 cm syvästä.

189. Kvartsi-iskoksia, 5 kpl., isoin ehkä jonkunlainen iskuri.

10173.

Ähtävä,

Kvarnabba,

Kaivausal.III.

190. Saviastianmuruja, 12 kpl.,laatu kuten 183 ja 188; yhdessä murussa näkyy nuorapainanne; yksi muru ehkä pohjataipeesta.

N:rot 189-190 ruudusta γ :4, 40 cm:n syvyyteen.

191. Hioimen kappale,hyvin haurasta ja karkeaa hiekkakiveä, kolmelta taholta hiottu. 70,o; 42,5; 38,o mm.

192. Kvartsi-iskos.

N:rot 191-192 ruudusta δ :4, 40 cm:n syvyyteen.

Hajalöytöjä.

H a j a l ö ö y t ö j ä .
=====

193. Kvartsi-iskos.

Metsästä n. 80 m kaakkoon kaivausalusta III, metsästä hiekkakuopan reunasta, jossa näkyi myös pieniä luumuruja. Korkeus 47,42 m yli mer.p.

194. Saviastian liitepala, karkeata keramiikkaa, jossa näkyy koristeita: karkeasti vedettyjä sik-sak- piirtoja.

L. leikkauksesta Björkforsin voimalaitoksen kanavan pohjoislaidalta, n. 84 m laitoksen isännöitsijän asunnolle johtavan sillan korvasta itään (hieman itäkaakkoon). Lasten löytämä.

195. Kaksi kivilaji-iskosta (toinen ehkä kiillelius

10173.
Ähtävä,
Kvarnnabba.
Hajalöytöjä.

ketta), toisessa näyttää "kärkeä" käytetyn hakkuuseen, toisessa toista (loivasti kourua) pitkää sivua teränä.

Löydetyt Björkforsin kosken vyöryvästä törmästä, voimalaitoksen isännöitsijän asuinrakennuksesta n. 40 m itäkoilliseen. Paikalla oli havaittavissa kulttuurikerroksen tapaista.

Ähtävä, Heide.

L ö y t ö j ä   m u u a l t a .
=====

Ähtävä,
Heide.

196. Kivilaji-iskos.
197. Kvartsikaavin, lähes ympäriinsä nyrhitty (retusoitu) reuna; korkeahko. 32,0; 23,0; 15,0 mm.
198. Pieni, ohut kvartsikaavin, retusoitua terää vain lyhyelti. 16,0; 15,5; 7,0 mm.
199. Pieni kvartsiveitsi, vain toisessa pitkässä sivussa retuseja. 25,0; 14,5; 7,0 mm.
200. Huono kvartsikaavin, kanta kulmikas (kuten Kvarnnabba II:n kaapimissa). 26,0; 25,0; 13,0 mm.
201. Kolmiomainen kvartsikärki, toinen kylki retusoitu, myös hieman sisäkäyrän kannan särmissä kuten muodostelun jälkiä. 42,0; 37,5; 14,5 mm.
202. Kvartsisia "kourutalttoja" tai kourukaapimia, 3 kpl.
203. Kvartsilastu, jonka toinen (vähemmän kärkevä)

10173.

pää muodosteltu ja käytöstä kulunut.

Ähtävä.

Heide.

204. Kvartsi-iskoksia, 4 kpl., niistä isoimman yksi sivu kuten tahallisesti muodostettu kolmiloviseksi (eli nelihampaiseksi).

205. Kvartsiitti-iskoksia, 5 kpl., varsinkin isoimmat kauniita.

obs! nelisivuiset ohuet iskokset samanl. kuin eräät kvartsi-iskokset kaivausalueelta II.

206. Palanut luumuru.

N:rot 196-206 Carl-Fredrik Meinanderin ja Aarne Äyräpään löytämiä erään vanhan hiekkakuopan reunoista Evijärven valtamaantien vasemmalta puolen Evijärvelle päin mennessä, Ähtävän pitäjän Neder-Lappforsin kylästä, Heidestä, ei kaukana Kvarnnabban kivikautiselta asuinpaikalta, Forsbackan eli Hedmanin taloista saman valtatievarrella n. 200 m ja kilom.-tolpasta 24/25 40 metriä Evijärvelle päin. Korkeus 49,55-49,79 m yli mer.p.

Ähtävä,

207. Huono kvartsikaavin(?). 32,0; 25,0; 18,5 mm.

Svidibacken.

208. Kvartsi-iskoksia, 3 kpl., niistä yksi ehkä kaapimen kappale.

N:rot 207-208 löydettyjä 8.9.1935 Svidibackenin jättiläiskirkolta, Ähtävän pitäjän Neder-Lappforsin kylän Hällin n:ron, Hällundin tilan (kartan mukaan Lassnabban tilan) maalta, polulta, paljastuneesta hiekasta,

10173. Ähtävä, Svidibacken. main. jättiläiskirkon ulkopuolelta, n. 20 m pohjoiseen tarhan pohjois-nurkasta.
10174. Vöyri, Lågpeltkangas. Pyöreähkö luontainen, sangen säännöllinen kulakivi, kivilaji: vaalea, karkea graniitti. Mitat: 335 × 325 × 205 mm. Kansainv. a.
- Kirjailija Jacob Tegengrenin löytämä Vöyrin pitäjän Koskenkylästä Lågpeltkankaalta hautarauniosta n:o XII Erik Klemetsin talon maalla v. 1924, maan sisästä, n. 25 cm syvästä, jokseenkin raunion keskestä. Raunion löydökset (8331:58-74) ovat kansainvaellusajan keski vaiheilta, n. 600-luvun alulta. A. Äyräpään talteenotta ma 15,9.1935 Lågpeltkankaalta ja Kansallismuseoon toimittama näytteeksi tällaisista Vöyristä muulloinkin hautaraunioista tavatuista kivistä, jotka on pantu raunioon maagillisessa tarkoituksessa, mahd. hedelmällisyys-symboleina (ks. Jacob Tegengrenin kaivauskertomusta ynnä kirjoitusta Finskt Museumissa 1934, siv. 11 seur., erittäinkin s. 12).